

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ8 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 24 Ιανουαρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής

Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν η εισηγήτρια, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της ΕΑΔΗΣΥ, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής ΚΑΤ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, εκτιμώμενης δαπάνης 1.995.552,795 € συμπ. Φ.Π.Α. για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών με δικαίωμα προαίρεσης για άλλους τρεις (3) μήνες.

Με το αριθ. πρωτ. 62703/03.11.2023 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 4639/03.11.2023), όπως συμπληρώθηκε με το από 12/01/2024 ηλεκτρονικό μήνυμα (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 373/12.01.2024), το Γενικό Νοσοκομείο Αττικής ΚΑΤ αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Με την αρ. 51/2021 διακήρυξη (αρ. πρωτ. 16139/5-11-2021) προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου παροχής «Υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων του ΓΝΑ ΚΑΤ», με CPV 90911200-8, για ένα (1) έτος, προϋπολογισμού 2.350.000,00€ με Φ.Π.Α. και δικαίωμα προαίρεσης για άλλο ένα (1) έτος, προϋπολογισμού 2.350.000,00€ με Φ.Π.Α., ήτοι συνολικού προϋπολογισμού 4.750.000,00€ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης με Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής.

Ειδικότερα, με την υπ. αριθ. 10/26-03-2021, Θέμα Α. 19 (ΑΔΑ: 6ΧΕΛ460906Π-Π90), απόφαση του Δ.Σ του ΓΝΑ ΚΑΤ, εγκρίθηκε ο πίνακας προγραμματισμού προμηθειών του Διαχειριστικού έτους 2021, στον οποίο είχε ενταχθεί ο παραπάνω διαγωνισμός.

Με την αρ. πρωτ. 14382/01-10-2021 απόφαση, σε εφαρμογή των άρθρων 46 και 47 του ν. 4412/2016, οι τεχνικές προδιαγραφές τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση. Μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης και ειδικότερα με την 31/25-10-2021 θ.01 (ΑΔΑ:ΩΝ4Α46906Π-69Ρ) απόφαση του ΔΣ του ΓΝΑ ΚΑΤ εγκρίθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές που προέκυψαν από αυτή.

Στις 10-11-2021 δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ ο ως άνω ανοικτός διαγωνισμός (ΑΔΑΜ: 21PROC009510251) και έλαβε συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ 142549. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 16/12/2021, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (αποσφράγιση προσφορών) η 22/12/2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00 π.μ.

Κατά της ως άνω διακήρυξης η εταιρεία, με την επωνυμία «ΙΠΙΡΟΤΙΚΙ FACILITY SERVICES ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «IFS ΙΠΙΡΟΤΙΚΙ FACILITY SERVICES S.A.» άσκησε τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 2263/8-12-2021

προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. (ήδη ΕΑΔΗΣΥ), προβάλλοντας ότι ο όρος περί οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 75 και 80 του ν. 4412/2016.

Με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ ανεστάλη η πρόδος της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της άνω προδικαστικής προσφυγής, επί της οποίας ακολούθως δεν εκδόθηκε απόφαση εντός της νόμιμης προθεσμίας και ως εκ τούτου λογίζεται σιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης η προσφεύγουσα εταιρεία άσκησε τη με ΑΚ223/10-02-2022 αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο με την 1064/24-05-2022 απόφασή του ακύρωσε τη σιωπηρή απόρριψη και ανέπεμψε την υπόθεση στην ΕΑΔΗΣΥ για νόμιμη κρίση. Η υπόθεση εισήχθη εκ νέου ενώπιον του 4^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, το οποίο με την Σ1086/2022 απόφασή του απέρριψε κατ' ουσίαν την προσφυγή.

Κατά της ως άνω απορριπτικής απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ ασκήθηκε η με ΑΚ1350/28-07-2022 αίτηση ακύρωσης-αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία απορρίφθηκε με την αριθμ. 719/07-04-2023 απόφαση αυτού (Τμήμα ΙΒ' Ακυρωτικού Σχηματισμού). Η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε στις 7-4-2023, ήτοι 9 μήνες μετά την άσκηση της ως άνω αίτησης.

Καθ' όλο το ανωτέρω χρονικό διάστημα, με αποφάσεις του Διοικητή του Νοσοκομείου, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και η ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης αυτών παρατείνονταν, τελευταία δε καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 26η Απριλίου 2023 και ώρα 10:00 π.μ., σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Ακολούθως, η επιτροπή του διαγωνισμού, με το από 20-06-2023 Πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, διαπίστωσε ότι η μία εκ των δύο εταιρειών που συμμετείχαν στον διαγωνισμό, ήτοι η εταιρεία 3G FACILITIES SERVICES ΑΕ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (εφ' εξής **3G**), ανέφερε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ ότι συντρέχουν στο πρόσωπό της λόγοι αποκλεισμού, κατά τις ειδικότερες διαλαμβανόμενες σε αυτό διακρίσεις και ότι έχει προβεί σε αυτοκάθαρση.

Στο αριθμ. πρωτ. 41294/14- 07-2023 έγγραφό της μέσω ΕΣΗΔΗΣ η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε από την ως άνω εταιρεία να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη δήλωσή της και να παράσχει αναλυτικές πληροφορίες. Επανερχόμενη η Επιτροπή Αξιολόγησης, μετά τη μελέτη των υποβληθέντων από την ως άνω εταιρεία 3G εγγράφων, με το αρ. πρωτ. 48940/04-09-2023 Πρακτικό της έκρινε αφενός μεν ότι ως προς τη συμμετέχουσα εταιρεία 3G υφίστανται καταρχήν λόγοι αποκλεισμού και προσήκει η αποστολή του συνόλου του φακέλου στην Επιτροπή του Υπουργείου Ανάπτυξης κατ' άρθρο 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016 και αφετέρου ως προς τη συμμετέχουσα εταιρεία [.....] έκρινε απορριπτικά την προσφορά της λόγω μη προσκόμισης εγγυητικής επιστολής.

Το ΔΣ του ΓΝ ΚΑΤ διαφώνησε με την κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, όπως αυτή αποτυπώθηκε στο ανωτέρω πρακτικό, και ζήτησε από την επιτροπή να συνεξετάσει και να συνεκτιμήσει στοιχεία που αφορούσαν έτερη διαγωνιστική διαδικασία (με αντικείμενο υπηρεσίες σίτισης) που έβαινε παράλληλα με την υπό εξέταση, καθότι κατά την κρίση του ΔΣ παρουσίαζε ομοιότητα ως προς τα τεθέντα νομικά ζητήματα για παροχή υπηρεσιών καθαριότητας (ειδικότερα επί του ζητήματος συνδρομής ή μη λόγων

αποκλεισμού στο πρόσωπο της εταιρείας 3G). Επιπλέον, στο πλαίσιο της έτερης διαδικασίας είχε ήδη διεξαχθεί προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο και είχε αποβεί θετικός.

Ακολούθως, με την αριθ.. 29/18-12-2023 Θ.36 απόφαση, το ΔΣ του νοσοκομείου αποφάσισε τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας αναπέμποντας τον φάκελο του διαγωνισμού στην επιτροπή αξιολόγησης για να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας, ήτοι στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης της προσφοράς της εταιρείας 3G.

2. Σχετικά με την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στα κτίρια των Υπηρεσιών του, κατά το απώτερο και το τρέχον χρονικό διάστημα, το αιτούν αναφέρει τα ακόλουθα:

Κατόπιν προηγηθέντος ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για υπηρεσίες καθαρισμού (αρ. διακ.19/2018 ΕΣΗΔΗΣ 6632), το νοσοκομείο συνήψε τη με αρ. 166/2018 σύμβαση (ΑΔΑΜ 20ΣΥΜΝ006898203 2020-06-22) με την εταιρεία 3G Facilities ΑΕ, με χρονική διάρκεια από 22/06/2020 έως 21-06-2021 ποσού 1.786.892,8840€ με ΦΠΑ.

Στη συνέχεια, προέβη σε μηνιαίες αναθέσεις στην ίδια ως άνω εταιρεία 3G Facilities ΑΕ από το καλοκαίρι 2021 (εφαρμόζοντας διατάξεις ΠΝΠ που ίσχυαν εκείνο το χρονικό διάστημα) μέχρι σήμερα. Ειδικότερα, η τελευταία μηνιαία σύμβαση είχε ισχύ από 22/12/2023 έως 21/01/2024, ενώ η τρέχουσα σύμβαση λήγει στις 21/02/2024.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«[...]2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

5. Το υπό εξέταση αίτημα του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής ΚΑΤ, το οποίο είναι μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου.

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία του υπό εξέταση αιτήματος, για χρονικό διάστημα 7 μηνών (αρχική διάρκεια 4 μηνών με δικαίωμα προαίρεσης για άλλους 3 μήνες), ανερχόμενη στο ποσό των 1.995.552,795 € συμπ. Φ.Π.Α., υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 περ. γ' του ν. 4412/2016 και άρα συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου.

6. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. άρθρα 24 και 25 του π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους επιλέγεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος - κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ401 47/2022).

7. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αλληλουχία χρονοβόρων γεγονότων που διήρκεσαν περίπου 16 μήνες (Ιανουάριος 2022 – Απρίλιος 2023), όπως η παράλειψη της ΕΑΔΗΣΥ να εκδώσει απόφαση επί της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής, η άσκηση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αίτησης ακύρωσης-αναστολής κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης, η αναπομπή στην ΕΑΔΗΣΥ για να αποφανθεί επί της προσφυγής καθώς και η εκ νέου άσκηση αίτησης ακύρωσης-αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου κατά της απορριπτικής απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, η απόφαση επί της οποίας εκδόθηκε μετά από 9 μήνες, προκάλεσαν ασυνήθη πρόσθετη καθυστέρηση στην εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία, η οποία αντικειμενικά δεν μπορούσε να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγεται στη σφαίρα της ευθύνης της (βλ. Δ117ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ21ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ19ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ27/2022, Δ98/2020 και Δ33/2021 Γνώμες της Αρχής). Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε εγκαίρως τη διαγωνιστική διαδικασία (Νοέμβριος 2021), η οποία όμως μέχρι σήμερα (23/01/2024) δεν έχει ολοκληρωθεί. Οι συνεχείς παρατάσεις της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής των προσφορών, δεν οφείλονται σε ολιγωρία της αναθέτουσας αρχής, αλλά στη διοικητική και δικαστική εμπλοκή που καθυστέρησε υπέρμετρα τη διαγωνιστική διαδικασία στη συγκεκριμένη περίπτωση. Σημειώνεται, ότι η επιτροπή αξιολόγησης του υπό εξέταση διαγωνισμού η οποία επιλήφθηκε μετά την έκδοση και κοινοποίηση της αριθμ. 719/2023 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών χρειάστηκε περίπου 5 μήνες για να εξετάσει τα ογκώδη συμπληρωματικά στοιχεία της προσφοράς της εταιρίας 3G FACILITIES ΑΕ.

Τα ανωτέρω γεγονότα, σε συνδυασμό με την επικείμενη λήξη της τρέχουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, στις 21.02.2024, δημιουργούν συνθήκη κατεπείγοντος, καθόσον η ανάγκη τήρησης των συνθηκών υγιεινής και καθαριότητας των κτιρίων στέγασης των Υπηρεσιών της αναθέτουσας είναι αδύνατο να καλυφθεί κατά το προσεχές χρονικό διάστημα. Ενόψει δε της φύσης του αντικειμένου δραστηριότητας της αναθέτουσας, που συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υγείας, και λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό των νοσηλευόμενων ασθενών, του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, των λοιπών εργαζομένων, συνάγεται αβιάστως ότι η ανάγκη ανάθεσης των υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται πράγματι κατεπείγουσα για την προστασία της δημόσιας υγείας και δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Επισημαίνεται, ότι λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, προς αιτιολόγηση της αιτούμενης διάρκειας της σκοπούμενης σύμβασης, βασίμως προβάλλεται ότι το χρονικό διάστημα των επτά (7) μηνών (αρχική διάρκεια 4 μηνών και δικαίωμα προαίρεσης για 3 μήνες) εμπίπτει στην έννοια του απολύτως απαραίτητου μέτρου, ενόψει της αβέβαιης εξέλιξης της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας.

Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή βεβαιώνει ότι στην υπό σύναψη σύμβαση θα συμπεριλάβει ρητό όρο περί αυτοδίκαιης και χωρίς αποζημίωση λύσης αυτής εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος σε προγενέστερο χρόνο από την εκκρεμή διαγωνιστική διαδικασία (Δ19/2023, Δ43/2023).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει :

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής ΚΑΤ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, εκτιμώμενης δαπάνης 1.995.552,795 € με Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών και δικαίωμα προαίρεσης για άλλους τρεις (3) μήνες, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου